

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag /
Noerthe-Trööndelagen fylhkenålma

AUTOMETALL AS
Tranamarka
7716 Steinkjer

Steinkjer, 27.10.2017

Deres ref.:
Terje Iversen

Vår ref.(bes oppgitt ved svar):
2015/4021
Saksbehandler:
Ida Frøya Svendsen

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Autometall AS biloppsamlingsplass på Tranamarka Kontrollnummer: 2017.052.I.FMNT

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Terje Iversen

Fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
Ida Frøya Svendsen
Leif Inge Paulsen

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Autometall AS biloppsamlingsplass på Tranamarka den 16.05.2017, 30.05.2017 og 27.09.2017. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag avdekket 6 avvik og ga ingen anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomhetens internkontroll er ikke oppdatert eller i bruk
- Ikke alle fraksjoner farlig avfall fra kasserte kjøretøy tas ut og leveres til godkjent mottak
- Farlig avfall er ikke forsvarlig lagret
- Olje søles på bakken
- Virksomheten har ikke oversikt over antall vrakbiler på området
- Deler av området fremstår forsøplet

Anmerkninger:

Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 5 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

27.10.2017	Ida Frøya Svendsen	Anne Sundet Tangen
Dato	Saksbehandler	Ass. miljøverndirektør
	Fylkesmannen i Nord-Trøndelag / Noerthe-Trööndelagen fylhkenålma	

Kopi av rapporten sendes til:

- Steinkjer kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: AUTOMETALL AS	
Organisasjonsnr.: 993815101	Eies av: 971065699
Bransjenr. (NACE-kode): 45.320 - Detaljhandel med deler og utstyr til motorvogner, unntatt motorsykler	

Kontrollert enhet

Navn: Autometall AS biloppsamlingsplass på Tranamarka	Anleggsnr.: 1702.0126.01
Kommune: Steinkjer	Fylke: Nord-Trøndelag
Anleggsaktivitet: Kasserte kjøretøy	
Tillatelse gitt: 13. juli 2012	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes.

Vi anså flere avvik fra inspeksjonen 03.06.2016 som alvorlige og så det nødvendig å gjennomføre ny inspeksjon ved virksomheten. Avvikene som ble ansett som alvorlige var avvik 1 (leveringsplikten for farlig avfall overholdes ikke), avvik 2 (pressede bilvrak lagres utenfor fast dekke), avvik 3 (forurenset væske fra sanerte og ferdigpressede biler havner på bakken med fare for grunnforurensning) og avvik 4 (fast dekke hvor det er fare for oljesøl er ikke tilkoblet oljeutskiller). Noen av disse var gjentakende avvik fra tidligere inspeksjoner. Den skriftlige tilbakemeldingen av 05.10.2016 fra Autometall AS ble brukt som grunnlag for å kontrollere at avvikene var fulgt opp slik som beskrevet i tilbakemeldingen.

Inspeksjonen 16.05.2017 var uanmeldt, og da daglig leder ikke var tilstede, ble det kun foretatt en befaring på området. Ved inspeksjonen 30.05.2017 ble det foretatt en samtale med daglig leder, samt befaring. Da daglig leder på denne dagen ikke kunne presentere den elektroniske delen av internkontrollsystemet, så vi det nødvendig å komme tilbake en tredje gang. På inspeksjonen 27.09.2017 var også representant fra Steinkjer kommune med, som grunneier. Denne rapporten omtaler kun funn innenfor Fylkesmannens forvaltningsområde.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Grunnforurensning
- Utslipp til vann
- Avfall

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Autometall AS biloppsamlingsplass på Tranamarka plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må Autometall AS biloppsamlingsplass på Tranamarka innen **01.02.2018** sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ser alvorlig på gjentakende avvik avdekket i denne inspeksjonen. Avvikene som anses som alvorlige er avvik 1 (virksomhetens internkontroll er ikke oppdatert og i bruk), avvik 2 (ikke alle fraksjoner farlig avfall fra kasserte kjøretøy tas ut og leveres til godkjent mottak), avvik 4 (olje søles på bakken) og avvik 5 (virksomheten har ikke oversikt over antall vrakbiler på området). Alle disse er påpekt på tidligere inspeksjon. Gjennomføringen av tiltakene kan bli fulgt opp ved ny kontroll.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (fmntpost@fylkesmannen.no) til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag.

4. Varsel om gebyr

Fylkesmannen er pålagt å ta gebyr for inspeksjoner på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnadene for gjennomføringen av inspeksjonen. Vi varsler derfor at vi i henhold til forvaltningsloven § 16, tar sikte på å fastsette gebyrsats 6 for flerdagstilsyn. Dette betyr i så fall at dere skal betale kr 19 700,- i gebyr for inspeksjonen. Sats 6 tilsvarer ca. 1 ukeverk.

Hjemmel for et vedtak om sats for inspeksjoner er forurensningsforskriften § 39-8 (flerdagstilsyn). Dere har anledning til å kommentere dette varselet. jf. forvaltningsloven § 16. Eventuelle kommentarer må sendes til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag innen to uker etter at dette brevet er mottatt.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag (jf. offentleglova). I tillegg vil den være tilgjengelig på www.norskeutslipp.no.

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomhetens internkontroll er ikke oppdatert eller i bruk

Avvik fra:

Tillatelse av 13.07.2012 vilkår 2.10

Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 2 og nr. 6-8

Kommentarer:

I henhold til vilkår 2.10 i tillatelsen skal det etableres og utøves internkontroll i samsvar med forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften).

Internkontrollen innebærer blant annet at virksomheten skal, jf. internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr.:

2. Sørge for at arbeidstakerne har tilstrekkelige kunnskaper og ferdigheter i det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet, herunder informasjon om endringer.
6. Kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene.
7. Iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.
8. Foreta systematisk overvåkning og gjennomgang av internkontrollen for å sikre at den fungerer som forutsatt.

Nr. 6-8 skal dokumenteres skriftlig. Internkontrollen skal dokumenteres i den form og det omfang som er nødvendig og på bakgrunn av virksomhetens art, aktiviteter, risikoforhold og størrelse. Dokumentasjon som følger av krav i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen, for eksempel instruksjer, tillatelser, kompetansebevis, sertifikater og lignende, skal inngå.

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- På inspeksjonsdagen 30.05.2017 kunne ikke internkontrollen fremvises. Dette var årsaken til at vi kom på nytt besøk.
- Det kunne ikke dokumenteres at alle aktiviteter som kan medføre forurensning til ytre miljø er risikovurdert. Blant annet manglet risikovurdering av aktiviteter/elementer som miljøsanering av kasserte kjøretøy, drift av oljeutskiller, lagring og håndtering av farlig avfall, transportering/flytting av kasserte kjøretøy. Sannsynligheten og konsekvensen av en uønsket hendelse utløst av disse aktivitetene/elementene er ikke skriftliggjort.
- De siste skriftlig, registrerte avvikene var i 2010 og 2011. Observasjoner av oljesøl i grunnen tyder på at avvikssystemet ikke benyttes.
- Det mangler en skriftlig rutine for miljøsaneringen som definerer hvilke fraksjoner som skal tas ut av bilvrakene.
- Ifølge daglig leder gjennomgås risikomomenter i det daglige, men det fremgikk ikke av dokumentene at det har vært noen revisjon av internkontrollen.

- At internkontrollen ikke var oppdatert ble også avdekket som avvik på inspeksjonen 03.06.2015 (avvik 6). Her ble det påpekt manglende bruk av avvikssystemet, manglende rutinebeskrivelse og liste over hvilke fraksjoner som skal tas ut av hvert bilvrak, samt manglende arbeidsinstruks for håndtering av farlig avfall.

Avvik 2

Ikke alle fraksjoner farlig avfall fra kasserte kjøretøy tas ut og leveres til godkjent mottak

Avvik fra:

Tillatelse av 13.07.2012 vilkår 2.4 og vilkår 2.6 nr. I, II og III
Avfallsforskriften kapittel 4 vedlegg 1 nr. 3, jf. § 4-7 andre ledd
Avfallsforskriften § 11-8 første ledd
Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 7

Kommentarer:

Vilkår 2.4 i tillatelsen setter krav til tekniske minimumskrav for behandling av kasserte kjøretøy, og henviser til vedlegg 1 i avfallsforskriften kapittel 4. I henhold til kapittelets vedlegg 1 skal det, for å redusere mulige forurensninger under videre behandling, blant annet foretas tapping og separat oppsamling av drivstoff, olje, frostvæske, kuldemedier, bremsevæske, samt alle andre væsker i kasserte kjøretøy, med mindre de er nødvendige for ombruk av de aktuelle komponenter. Det skal også foretas demontering av kvikksølvholdige komponenter, der det er mulig.

I henhold til vilkår 2.6 nr. I i tillatelsen skal bedriften sørge for å drive virksomheten på en slik måte at det kan dokumenteres for myndighetene at miljøfarlige væsker og annet farlig avfall fjernes fra vrakene senest før pressing og tas forsvarlig hånd om. Vilkår 2.6 nr. III setter krav til at farlig avfall som ikke utnyttes på stedet, skal leveres godkjent innsamler. Vilkår 2.6 nr. II setter krav til at håndteringen av miljøfarlige væsker og annet farlig avfall som medfølger de kasserte kjøretøyene eller genereres av virksomheten for øvrig, skal skje i henhold til avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall. I henhold til avfallsforskriften § 11-8 første ledd skal det farlige avfallet leveres til godkjent mottak minst én gang per år dersom den totale mengden overstiger 1 kg.

Rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen skal dokumenteres i internkontrollen, jf. internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 7.

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- Kjølemedium (kuldegass) tappes ikke fra bilvrakene grunnet manglende utstyr eventuelt manglende avtale med underleverandør.
- På inspeksjonsdagen 27.09.2017 ble det opplyst at frostvæske som fremstår som rustvann helles i sluk.
- Kvikksølvkomponenter av eldre dato har ikke blitt levert som farlig avfall.
- Det mangler en skriftlig rutine for miljøsaneringen som definerer hvilke fraksjoner som skal tas ut av bilen.
- Manglende rutinebeskrivelse og liste over fraksjoner som skal tas ut av hvert bilvrak ble også påpekt under avvik 6 etter vår inspeksjon 03.06.2015. Leveringsplikten for farlig avfall ble avdekket som eget avvik (avvik 1) på samme inspeksjon.

Avvik 3

Farlig avfall er ikke forsvarlig lagret

Avvik fra:

Tillatelse av 13.07.2012 vilkår 2.4 og vilkår 2.6 nr. II
Avfallsforskriften § 11-5

Kommentarer:

Håndteringen av miljøfarlige væsker og annet farlig avfall som medfølger de kasserte kjøretøyene eller genereres av virksomheten for øvrig, skal skje i henhold til avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall, jf. vilkår 2.6 nr. II i tillatelsen. I henhold til avfallsforskriften § 11-5 skal farlig avfall tas hånd om på en forsvarlig måte. Alle som oppbevarer og håndterer farlig avfall skal treffe nødvendige tiltak for å unngå fare for forurensning eller skade på mennesker og dyr. Farlig avfall skal ikke blandes sammen med annet avfall. Ulike typer farlig avfall skal ikke sammenblandes dersom dette kan medføre fare for forurensning, eller skape problemer for den videre håndteringen av avfallet. For anlegg for mottak og mellomlagring av farlig avfall gjelder i tillegg kravene i vedlegg 4 til avfallsforskriften kapittel 11, jf. § 11-6. Vi forholder oss til disse minimumskravene dersom annet ikke er bestemt. I vedleggets nr. 1 bokstav d står det at lagring av farlig avfall skal skje under tak og på fast dekke med oppsamling av eventuell avrenning.

Avviket bygger på følgende observasjoner fra inspeksjonen 16.05.2017:

- Flere batteri stod lagret utendørs uten tilstrekkelig beskyttelse mot nedbør og ytre påvirkning, som påkjørsel (se bilde).
- Merkingen på veggen samsvarer ikke med lagringen av avfallsfraksjonene. Ikke alle farlig avfallsfraksjoner var merket, for eksempel bremsevæske.
- Noen brusflasker var fylt med svart væske. Ut fra lukt hevdet daglig leder at dette var bremsevæske.

Bilde 1 og 2 Lagring av farlig avfall (Foto: Fylkesmannen i Nord-Trøndelag 16.05.2017).

Bilde 3 Lagring av diverse avfall, blant annet brusflasker med det som ble hevdet å være bremsevæske
(Foto: Fylkesmannen i Nord-Trøndelag 16.05.2017).

Avvik 4

Olje søles på bakken

Avvik fra:

Tillatelsen av 13.07.2012 vilkår 2.1 nr. IV
Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 7

Kommentarer:

Anlegget skal, i henhold til tillatelsens vilkår 2.1 nr. IV, drives slik at vann- eller grunnforurensning ikke oppstår. Det skal iverksettes rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge tilfeller med oljesøl eller tilfeller med fare for oljesøl, jf. internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 7.

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- Oljeflekker ble observert flere steder på virksomhetsområdet (se bilde).
- Siste skriftlige, registrerte avvik var i 2011. Oljesøl på bakken tyder på at avvikssystemet, inkludert forebyggende rutiner, ikke benyttes etter hensikten.
- Bildeler for salg var lagret utenfor fast dekke. Flere av disse bildelene kan medføre grunnforurensning på grunn av fare for oljelekkasje. Dette være seg blant annet akslinger med oljeholdig differensial, støtdempere, girbokser og motorer.

Bilde 4 og 5 Noen av flere oljeflekker på anleggsområdet (Foto: Fylkesmannen i Nord-Trøndelag 16.05.2017).

Bilde 6 Bildeler til videresalg lagres utendørs uten fast dekke (Foto: Fylkesmannen i Nord-Trøndelag 16.05.2017).

Avvik 5

Virksomheten har ikke oversikt over antall vrakbiler som er lagret på området

Avvik fra:

Tillatelsen av 13.07.2012 vilkår 2.9

Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 1 og nr. 7

Kommentarer:

I henhold til internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 1 skal virksomheten sørge for at lover og forskrifter i helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen som gjelder for virksomheten er tilgjengelig, og har oversikt over de krav som er av særlig viktighet for virksomheten. Tillatelsens vilkår 2.3 punkt I setter en begrensning på lagring av maksimum 400 bilvrak samtidig på anleggsområdet under normale driftsforhold. Med bilvrak mener Fylkesmannen også kasserte kjøretøy som ikke er omfattet av vrakpantordningen.

Vilkår 2.9 i tillatelsen setter krav til at det skal føres journal, minimum ukentlig, over håndteringen av mottatte bilvrak og dertil hørende farlig avfall for å ivareta bedriftens og berørte myndigheters behov for dokumentasjon. Virksomheten skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse- miljø- og sikkerhetslovgivningen, jf. internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 7.

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- Daglig leder kunne ikke oppgi antall kasserte kjøretøy lagret på virksomhetsområdet på inspeksjonsdagene 30.05.2017 og 27.09.2017. Han erkjente at det ikke forelå noen skriftlig oversikt, men mente at det ikke var «tale om at det er mer enn 400 upressede biler» på anlegget.
- I årsrapporten fra 2016 for Autometall, levert via Autostat, er antall vrak på anlegget per 31.12.2016 oppgitt å være 946. Dette er imidlertid ikke i overensstemmelse med øvrige tall, det vil si antall ikke-miljøsanerte vrak på lager (5) og antall miljøsanerte tall vrak på lager (338). Ifølge daglig leder er det gjort en feilrapportering.
- Overskridelser med hensyn til antall bilvrak er ikke avviksbehandlet.
- På inspeksjonen 03.06.2015 anmerket vi at det synes lagret for mange bilvrak på området (anmerkning 2). Da henviste vi til internkontrollen vedrørende journalføring, og kommenterte også stablingshøyde, som skal være i samsvar med gjerdehøyde (2 meter), jf. tillatelsen vilkår 2.1 nr. III.

Avvik 6

Deler av området fremstår forsøplet

Avvik fra:

Forurensningsloven § 7

Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 7

Kommentarer:

I henhold til forurensningsloven § 7 første ledd må ingen ha, gjøre eller sette i verk noe som kan medføre fare for forurensning uten at det er lovlig. Virksomheten skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i

medhold av helse- miljø- og sikkerhetslovgivningen, jf. internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 7.

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- Haug med plastavfall lå bak pumpehuset (se bilde).
- Deler av grunnen er forsoøplet av små avfallsfraksjoner, trolig fra hugging av bilvrakene (se bilde).
- Det ble observert noe bilrelatert avfall utenfor anleggsområdet, det vil si rundt parkeringsområdet og inspeksjonskummen.
- På inspeksjonen 03.06.2015 anmerket vi at virksomheten bør rydde på området (anmerking 1), da vi mente anlegget fremstod som rotete og lite oversiktlig.

Bilde 6 og 7 Haug med plastavfall bak pumpehuset (venstre) og diverse små avfallsfraksjoner i grunnen på anleggsområdet (høyre) (Foto: Fylkesmannen i Nord-Trøndelag 16.05.2017).

7. Anmerkninger

Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

8. Andre forhold

[Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Informasjon om virksomheten og kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger]

Salg av bildeler

På inspeksjonsdagene 30.05.2017 og 27.09.2017 fremkom at bildeler eksporteres (hovedsakelig land i Afrika). Mottaker henter/plukker selv deler som skal kjøpes. Salg og eksport av miljøsanerte bildeler er lovlig. For at delene skal fremstå som produkt og ikke avfall, kreves det at delene tas hånd om på en ryddig og ordentlig måte, slik at det fremgår at de er beregnet for videresalg eller til eget bruk. I dette ligger det at delene må sikres mot forurensning og degradering, for eksempel ved at deler som kan ruste lagres tørt, og at bildeler med olje lagres på fast dekke.

Finansiell sikkerhet

I tillatelsens vilkår 1.5 er det stilt krav om at Autometall må stille sikkerhet for et beløp på kr 150 000, i form av ansvarsforsikring, bankgaranti, innskudd på sperret konto eller deponering av verdipapirer. Dette for å sikre at nødvendige miljøtiltak blir gjennomført i forbindelse med et eventuelt opphør av anlegget. På inspeksjonsdagen 30.05.2017 fremkom at Autometall ikke har stilt en slik finansiell sikkerhet.

Vi har fått signaler fra Miljødirektoratet om at dette vilkåret ikke er i tråd med deres retningslinjer for finansiell sikkerhet. Under tilsynet har vi derfor valgt å se bort fra dette vilkåret i tillatelsen.

Grunnundersøkelse

Autometall AS har fått pålegg om å gjennomføre grunnundersøkelser på virksomhetsområdet. Fristene som er satt er 01.12.2017 for gjennomføring og 01.02.2018 for oversendelse av rapport. Det er knyttet tvangsmulkt på kr 10 000 til fristene. Det vises til våre brev av 26.08.2015 om pålegg og 11.09.2017 om fristutsettelse.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse av 13.07.2012 til virksomhet etter forurensningsloven fra Fylkesmannen
- Pålegg/vedtak i korrespondanse mellom virksomheten og Fylkesmannen